

LIFE-indkaldelser for 2022 er offentliggjort – deadlines i efteråret

De nye 2022-indkaldelser i EU's LIFE-program blev offentliggjort d. 17. maj og kan nu søges. Den nye LIFE-programperiode 2021-2027 indeholder en række nyskabelser; udover en stigning i budgettet på 60%, sammenlignet med sidste programperiode, byder det nye Life på en helt ny og forsimplet programstruktur, nye projekttyper og store muligheder for både virksomheder og kommunale myndigheder inden for energi.

Der er sat 5,4 mia. euro af i det nye LIFE-program 2021-2027 til følgende fire områder:

Nature and Biodiversity

Sigter mod at beskytte og genoprette Europas natur samt at standse og vende tabet af biodiversitet. De to projekttyper, standard- og strategiske naturprojekter (SAP- og SNAP-tilskud), tager sigte på at finansiere naturbevaringsprojekter inden for områderne biodiversitet, habitater og arter, hvilket understøtter målene for EU's Biodiversitetsstrategi 2030 og bidrager til implementering af EU's fugle- og habitatdirektiver, herunder beskyttelse og udvikling af Natura 2000-netværket.

Nøglepolitikker:

- [EU's fugle- og habitatdirektiver](#), herunder beskyttelse og udvidelse af Natura-2000 områder;
- [EU Biodiversity Strategy 2030](#), herunder etablering af Trans European Nature Network (TEN-N) og EU Restoration Plan;

Funding:

- 60% som udgangspunkt
- 67% for projekter som har fokus på både prioriterede og ikke-prioriterede habitater og/eller arter.
- 75% for projekter som udelukkende har fokus på prioriterede habitater og/eller arter "Prioriterede" arter/habitater.

Oversigt over indkaldelser

Du finder alle indkaldelser på EU's [Funding and Tender Portal](#), som der også linkes til i nedenstående.

Indkaldelse	Kort beskrivelse	Deadline
LIFE-2022-SAP-NAT-NATURE Selve indkaldelsesteksten læser du her i call dokumentet	Der er to interventionsområder: "Space for Nature" projekter skal forbedre tilstanden for arter eller levesteder gennem områdebaserede bevarings- eller genopretningsforanstaltninger både inden for og uden for eksisterende beskyttede områder. Dette kan også omfatte projekter til oprettelse af yderligere beskyttede områder, økologiske korridorer eller anden grøn infrastruktur. "Safeguarding our species" : Projekter skal forbedre arternes tilstand (i tilfælde af invasive arter, reducere deres påvirkning) gennem andre aktiviteter end bevarelses- eller genopretningsforanstaltninger. Under begge interventionsområder prioriteres arter/habitater ud fra sårbarhed under hhv.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ EU's Habitatdirektiv, hvor prioritet gives til arter/habitater i ugunstig tilstand. ▪ Arter/habitater, der ikke er omfattet af EU's naturlovgivning, prioriteres ud fra udryddelsesrisiko på relevante EU-rødlister. 	4. okt. 2022

	<p>Under EU's fugle- og habitatdirektiv skal projekter implementere mål opstillet i landenes Prioritized Action Frameworks (PAFs), og fokusere på hhv.:</p> <p>”Space for Nature”: Beskyttelse af Natura 2000-områder.</p> <p>”Safeguarding our species”: Reducere arters dødelighed, som mennesker står bag bl.a. forgiftning, bifangst, krybskytteri.</p> <p>Under Invasive Alien Species Regulation arbejdes målrettet for at reducere invasive arter.</p> <p>Under EU Biodiversity Strategy 2030 skal projekter fokusere på etablering af et sammenhængende EU-netværk af beskyttede områder (fx Natura 2000-områder) og/eller implementering af EU's naturgenopretningsmål (genopretning af kulstofrige økosystemer, bringe biodiversiteten tilbage til landbrugsjorden, grøn infrastruktur i byer, mm.)</p>	
<p>LIFE-2022-NAT-GOV Selve indkaldelsesteksten læser du her i call dokumentet</p>	<p>Projekter skal understøtte implementeringen af EU's biodiversitetsstrategi for 2030 med fokus på EU's natur- og biodiversitetslovgivning ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ At fremme effektiv offentlig deltagelse og adgang til retfærdighed i natur- og biodiversitetspolitik; ▪ Oprettelse af nationale/europæiske netværk af praktikere, der arbejder med overholdelse af EU naturlovgivning; ▪ Forbedring af faglige kvalifikationer og uddannelse for ansatte i offentlige forvaltninger for at styrke overholdelsen af EU naturlovgivning; ▪ At udvikle strategier og innovative værktøjer til at fremme, overvåge og håndhæve overholdelse af bindende EU-instrumenter om natur og biodiversitet, herunder brug af forvaltningsret, strafferet og miljøansvar; ▪ Forbedring af relevante informationssystemer, der drives af offentlige myndigheder. 	<p>4. okt. 2022</p>

Circular Economy and Quality of Life

Sigter mod at lette overgangen til en bæredygtig, cirkulær, giftfri, energieffektiv og klimabeständig økonomi og på at beskytte, genoprette og forbedre miljøkvalitet. Der skal finansieres projekter inden for områderne cirkulær økonomi, herunder genvinding af ressourcer fra affald, og derudover forbedre vand- og luftkvalitet, reducere støj, samt forbedre jord- og kemikaliehåndtering samt miljøstyring. Der er to projektyper i dette underprogram: standard- og strategiske integrerede projekter (SAP- og SIP-tilskud).

Nøglepolitikker:

- [EU Circular Economy Action Plan](#) og EU's affaldsdirektiver, der skal udvikle cirkulære systemer og bæredygtige materialer;
- [Zero Pollution Action Plan](#), der skal nedbringe forureningen af luft, vand og jord til niveauer, så de ikke længere anses for at være skadelige for menneskers sundhed og de naturlige økosystemer.

Funding:

- 60%

Oversigt over indkaldelser

Du finder alle indkaldelser på EU's [Funding and Tender Portal](#), som der også linkes til i nedenstående.

Indkaldelse	Kort beskrivelse	Deadline
LIFE-2022-SAP-ENV-ENVIRONMENT Selve indkaldelsesteksten læser du her i call dokumentet	Projekter bør fokusere på mindst ét af følgende emner: affald, luft, vand, jord, støj, kemikalier eller New European Bauhaus. I 2022 er der et særligt fokus på projekter, som arbejder ud fra en holistisk tilgang. Derfor er fokus på integrerede løsninger og samarbejde på tværs af sektorer.	4. okt. 2022
LIFE-2022-SAP-ENV-GOV Selve indkaldelsesteksten læser du her i call dokumentet	Projekter skal i 2022 beskæftige sig med mindst ét af følgende områder: 1) Aktiviteter som støtter offentlige myndigheders beslutningstagen og frivillige tilgange; 2) Sikring af miljømæssig overholdelse og klageadgang; 3) Initiativer som arbejder mod miljømæssige adfærdsændringer og øget opmærksomhed om EU's miljølovgivning. Der er fokus på at forbedre nationale handleplaner mhp. at sikre overholdelse af EU's miljølovgivning.	4. okt. 2022

Climate Change Mitigation and Adaptation

Sigter på at understøtte skiftet til en energieffektiv, vedvarende energibaseret, klimaneutral og modstandsdygtig økonomi. Programmet er opdelt i tre underområder:

- 1) Afbødning af klimaændringer, som støtter projekter inden for områderne: landbrug, arealanvendelse, forvaltning af tørvearealer, vedvarende energi og energieffektivitet, finansiering af pilot-, demonstrations- og bedste praksisprojekter på regionalt eller nationalt plan, der bidrager til reduktion af CO₂, implementering og udvikling af EU's politik og lovgivning og udvikling af strategier og løsninger til afbødning af klimaændringer.
- 2) Klimatilpasning i alle sektorer; landbrugs-, skovbrugs- og turismesektorernes modstandsdygtighed, bytilpasning og arealanvendelsesplanlægning, robusthed af infrastruktur, bæredygtig forvaltning af vand i tørkeudsatte områder, oversvømmelses- og kystforvaltning, beredskab til ekstreme vejrbegivenheder, især i kystområder. Det dækker bedste praksis, pilot- og demonstrationsprojekter, der øger modstandsdygtigheden over for klimaændringer.
- 3) Klimaforvaltning og -information finansierer projekter til information og formidling om klimaspørgsmål, herunder bæredygtige finansieringsaktiviteter, bevidstgørelse og kommunikation, uddannelse og kapacitetsopbygning, viden og interessenters deltagelse i områder for afbødning og tilpasning af klimaændringer. Særligt fokus på den europæiske klimapagt.

Nøglepolitikker:

- [European Climate Law](#), der nedfælder målene i Green Deal om at gøre Europa klimaneutral inden 2050 i lov;
- [European Climate Pact](#), der søger efter veje til at motivere europæiske borgere til at deltage i klimakampen;
- [2030 Climate Target Plan](#), der sigter mod at reducere CO₂-udledninger med 55% inden 2030 og klimaneutralitet inden 2050;
- [EU Strategy on Climate Adaptation](#), der skal sikre klimaresiliens i Europa og opbygge modstandsdygtighed overfor klimaforandringerne inden 2050;
- [REPowerEU](#), der er EU's respons på Ruslands invasion af Ukraine på energiområdet, og sigter mod hurtigt at udfase EU's import af russiske gas og olie.

Funding:

- 60%

Oversigt over indkaldelser

Du alle indkaldelser på EU's [Funding and Tender Portal](#), som der også linkes til i nedenstående.

Indkaldelse	Kort beskrivelse	Deadline
LIFE-2022-SAP-CLIMA-CCM : climate change mitigation	<p>Projekter skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mindske drivhusgasemissioner i de sektorer, som ikke er dækket af EU's ETS-system, herunder mindskelse af brug af F-gasser og stoffer, der skader ozonlaget; ▪ Øge ETS-systemets funktionsmåde, og påvirke den energitunge og drivhusgasintensive industriproduktion; ▪ Øge produktion og brug af vedvarende energi og forbedret energieffektivitet; ▪ Udvikle forvaltningspraksis ved land og hav, der har betydning for emissioner og fjernelse af emissioner, bevaring og styrkelse af naturlig kulstoflagring. 	4. okt. 2022
LIFE-2022-SAP-CLIMA-GOV : climate governance and information	<p>Projekter skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Støtte op om "the European Climate Pact"; ▪ Give skub til adfærsændringer, sikre at emissionsreduktion og resource- og energibesparelser indtænkes i flere politikker og praksisser; ▪ Vække borgernes bevidsthed om behovet for klimatilpasning og forebyggelse; ▪ Udvikle og implementere "Sustainable Finance actions"; ▪ Monitorere og indrapportere om drivhusgasemissioner; ▪ Implementere og videreudvikle de nationale 2030-klima- og energi-strategier; ▪ Udvikle og implementere regnskaber for drivhusgas og forebyggelse af klimaforandringer i arealanvendelsen. 	4. okt. 2022
LIFE-2022-SAP-CLIMA-CCA : climate change adaptation	<p>Projekter skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvikle tilpasningspolitik og klimatilpasningsstrategier og -planer; • Fremme redskaber og løsninger mhp. klimatilpasning; herunder naturbaserede løsninger i forvaltning af land, skov, kyster og marine områder; • Tilpasse byer og regioner til klimatilpasning; • Klimasikre infrastruktur og bygninger; • Klimatilpasningsløsninger for landmænd, skovbrug, Natura 2000-forvaltere og andre land- og vandforvaltere; • Forberede til ekstreme vejrbegebenheder • Forbedre finansielle instrumenter, innovative løsninger og offentlig-privat samarbejde om forsikringer og tab af data. 	4. okt. 2022

Clean Energy Transition

Sigter mod at lette overgangen til en energieffektiv, vedvarende energibaseret, klimaneutral og modstandsdygtig økonomi ved at finansiere koordinerings- og støtteaktioner (Other Action Grants, OAG) på tværs af Europa, herunder aktioner med høj EU-merværdi for at bryde markedsbarrierer, facilitere en socioøkonomiske overgang til bæredygtig energi og engagere flere små og mellemstore interessenter, flere aktører (såsom lokale og regionale offentlige myndigheder og non-profit organisationer) og forbrugere. Der forventes samarbejde ml. min. tre EU-lande i denne indkaldelse.

Nøglepolitikker:

- [2030 Climate Target Plan](#), der sigter mod at reducere CO₂-udledninger med 55% inden 2030 og klimaneutralitet inden 2050;
- [REPowerEU](#), der er EU's respons på Ruslands invasion af Ukraine på energiområdet, og sigter mod hurtigt at udfase EU's import af russiske gas og olie.

Funding:

- 95%

Oversigt over indkaldelser

Du alle indkaldelser på EU's [Funding and Tender Portal](#), som der også linkes til i nedenstående.

Indkaldelse	Kort beskrivelse	Deadline
Building a national, regional, and local policy framework supporting the clean energy transition		
LIFE-2022-CET-LOCAL: Technical support to clean energy transition plans and strategies in municipalities and regions	Projekter skal fremme lokale og regionale myndigheders kapacitet til at implementere planer for omstillingen til ren energi. For at understøtte opnåelsen af europæiske energi- og klimamål skal overgangsplaner og -strategier være institutionaliserede, tværsektorielle og skræddersyede til de involverede myndigheders innovationsniveau, ambitioner og specifikke geografiske kontekst. Lokale og regionale myndigheder er en afgørende løftestang for, at EU kan nå sine klima- og energimål for 2030 som fastsat i den europæiske klimalov og de relevante lovrevisioner "Fit for 55" ⁶ , samt CO ₂ -neutralitetsmålet inden 2050. Beslutningstagere og forvaltninger på alle subnationale niveauer bør forpligte sig til at omstille sig til ren energi på et hidtil uset ambitionsniveau og tempo. Ofte mangler lokale og regionale myndigheder kapacitet til at implementere sådanne strategier, især små kommuner, landdistrikter og kulstofintensive regioner halter bagefter. Mange kommuner har stadig brug for støtte til at udforme mellem- og langsigtede overgangsplaner, såsom Sustainable Energy and Climate Action Plans – SECAPs. Desuden skal eksisterende planer tilpasses de opdaterede europæiske energi- og klimamål. Derfor er der behov for udvikling og styrkelse af færdigheder hos lokale og regionale myndigheder, f.eks. gennem uddannelse af politiske beslutningstagere og embedsmænd, udvikling af langvarige videnstrukturer, udrulning af bedste løsninger, informationsværktøjer, mv.	16. nov. 2022
LIFE-2022-CET-POLICY: Towards an	Som en del af fit-for-55 har EU lanceret Energy Performance of Buildings Directive. Med direktivet øges ambitionerne for energieffektivitet i	16. nov. 2022

effective implementation of key legislation in the field of sustainable energy	bygninger, og det spiller derfor en central rolle i den fælles europæiske grønne omstilling. Projekter skal hjælpe med at sikre succesfuld implementering af direktivet på tværs af medlemslande. Aktiviteter kan fx bestå i at oversætte viden, værktøjer og teknisk support til nationale kontekster, samt på at dele bedste løsninger for implementering mellem medlemslande.	
<u>LIFE-2022-CET-COMPLIANCE:</u> New ecodesign and energy labelling compliance support facility for suppliers and retailers	Energimærkninger sikrer fælles standarder for varer på tværs af EU og er med til at sikre gennemsigtighed i indkøb blandt udbydere, forhandlere og forbrugere. Til trods herfor er der et stort og stigende problem med brud på informationskravene, og 70% af alle produkter lever ikke op til nuværende krav. Dette skyldes primært manglende viden på området. Projekter skal hjælpe med at sikre overholdelse af regulering på området for eco-design og energimærkninger. Gennem informationskampagner og kommunikationsmateriale skal projekter øge leverandørers og forhandleres viden om nuværende og fremtidige mærkninger. Det kan fx være gennem udbredelse- og udarbejdning af guides og hotlines.	16. nov. 2022
<u>LIFE-2022-CET-EE1st:</u> Making the “Energy efficiency first” principle more operational	Projekter skal vha. forskningsprojekter under Horizon 2020 udbrede brugen af princippet om ”energieffektivisering først” (EE1st). EE1st er et gældende princip i europæisk klima- og energipolitik, som sikrer prioriteringen af hensynet til energieffektivitet i udformningen af energi- og klimapolitik. Projekter kan arbejde med EE1st ved at udvikle redskaber til at udbrede brugen af princippet. De kan også arbejde på at sikre monitoreringen af princippet ved at udarbejde energianalyser af policy- og investeringsbeslutninger på lokalt, nationalt og regionalt niveau.	16. nov. 2022
Accelerating technology roll-out, digitalization, new services, and business models and enhancement of the related professional skills on the market		
<u>LIFE-2022-CET-DEEPRENO:</u> Towards a zero-emission building stock: strengthening the enabling framework for deep renovation	Dybe renoveringer af bygninger er et kerneområde i omstillingen til et fossil-frit Europa og er også en del af EU’s Renovation Wave Strategy. Projekter skal arbejde mod at øge antallet af dybe renoveringer, hvilket kan ske igennem et af følgende områder: udvikling af renoveringspas, udvikling og implementering af nationale- såvel som regionale rammevilkår, eller gennem koordinering med markedsaktører på området.	16. nov. 2022
<u>LIFE-2022-CET-BUILDPERFORM:</u> Energy performance and Smart Readiness of buildings – making the instruments work	Med den europæiske grønne pagt lægges der op til at gøre policy-rammen for bygningers energieffektivitet mere stringent. Det skal bl.a. ske gennem en bedre implementering af energiattester. Kommissionen har derfor fremlagt et forslag, der lægger op til en fælles europæisk harmoniseret skala og forkorter validiteten for de mindst energieffektive bygninger fra 10 til 5 år. Projekter skal hjælpe med implementeringen af energiattester og ’smart readiness indicator’ (SRI) og arbejde inden for ét af to områder: 1) Implementering på medlemsstatsniveau: fx gennem konkret tolkning af kravene fra certifikaterne til nationale kontekster, udvikling af værktøjer og platforme til at beregne bygningers energieffektivitet eller gennem identificering og videredeling af bedste praksis;	16. nov. 2022

	2) Støtte til markedsoptag af certifikaterne: fx ved at forbedre synergier mellem energitjeks eller ved at øge brugen af energiattester og SRI i investeringsbeslutninger.	
<u>LIFE-2022-CET-BUSINESS:</u> Supporting the clean energy transition of the business sector	<p>Som en del af den europæiske grønne pagt arbejder EU på at afkoble CO₂-udledningen fra samfundsvæksten. Det er et ambitiøst mål, som kræver en omstrukturering af industri- og servicesektorerne, der står for næsten 40% af den samlede CO₂-udledning.</p> <p>Projekter skal arbejde mod at øge markedstilslutningen i energieffektive- og vedvarende energikilder såsom varmepumper. Det kan ske ved enten at implementere foreslåede indsatsområder fra energisyn eller gennem udvikling og implementering af bæredygtige værdikæder. Der skal være et tydeligt fokus på et af to emner:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bidrage til at skabe et gunstigt system for energisyn; 2) Sikre en værdikæde, der er centreret omkring energieffektivitet og vedvarende energikilder. 	16. nov. 2022
<u>LIFE-2022-CET-BUILDSKILLS:</u> BUILD UP Skills – Strategies and training interventions enabling a decarbonised building stock	<p>Projekter skal støtte videreudviklingen af BUILD UP Skills initiativet, som blev igangsat i 2011. Initiativet støtter videreuddannelsen af medarbejdere i byggesektoren mhp. at sikre energieffektive renoveringer og Nearly Zero-Energy Bygninger (NZEBs), og projekter skal bidrage til dette gennem fx trænings- og kvalificeringsforløb. I denne indkaldelse er det ikke et krav, at projekter arbejder internationalt.</p> <p>Projekter skal adressere ét af to mål:</p> <p>Scope A: Støtte revitaliseringen af de Nationale Platforme, som blev oprettet i den første fase af initiativet (2011-2012, 'Pillar I') ved at samle alle nuværende og potentielt nye interessenter. I de nye platforme skal strategierne for bæredygtige renovationer videreudvikles med fokus udvikling af kompetencer inden for bl.a. cirkularitet, integration af vedvarende energikilder, Life Cycle Carbon Assessments osv.</p> <p>Scope B: Øge antallet af kvalificerede byggeprofessionelle inden for hele sektoren. Det er nødvendigt at videreudanne inden for bæredygtigt byggeri ift. fx udbredelse af NZEB og udrulning af energieffektiv vedvarende opvarmning- og nedkøling.</p>	16. nov. 2022
<u>LIFE-2022-CET-DH:</u> Integration of low-grade renewable energy or waste heat in high temperature district heating	<p>Omstillingen til vedvarende energi i varme- og kølesektoren spiller en essentiel rolle i EU's grønne omstilling. Det er nødvendigt at varmeoperatører forbereder investeringsplaner, der fremmer lavtemperatur-kilder såvel som udnyttelse af overskudsvarme.</p> <p>Projekter skal arbejde med operatører af højtemperaturkilder og tilbyde dem den nødvendige tekniske assistance for at udarbejde investeringsplaner for energieffektive varme- og nedkølingssystemer. Investeringsplanerne skal kunne opfylde de nødvendige effektivitetskriterier inden for en tidshorisont på 10 år og også indeholde planer for intern- og ekstern finansiering fra private såvel som offentlige finansieringskilder. I investeringsplanen skal både</p>	16. nov. 2022

	offentlige og private aktører engageres og lovmæssige barrierer skal identificeres for at sikre implementering af planen.	
<u>LIFE-2022-CET-HEATPUMPS:</u> Accelerating deployment and affordability of heat pumps through collective purchase actions and procurement	Projekter skal fremskynde udrulning af og pris-overkommelighed for varmepumper gennem kollektive indkøb. Varmepumper er en nøgleteknologi i elektrificeringen af Europa og EU's 2030 og 2050 klima- og energimål, ikke mindst i boligopvarmning. En massivt større og hurtigere installation af varmepumper er central i EU's nye REPowerEU-plan, der skal udfase import af gas og olie.	16. nov. 2022
Attracting private finance for sustainable energy		
<u>LIFE-2022-CET-MAIN-STREAM:</u> Mainstreaming sustainable energy investments in the financial sector	Private investeringer er nødvendige for at sikre implementeringen af den fælles europæiske grønne pagt. Projekter skal gennem samarbejde med relevante aktører arbejde mod at øge kapaciteten og interessen for private investeringer i energieffektive- og små vedvarende energiløsninger. Aktiviteter såsom forbedring af nuværende risici- og bæredygtighedsvurderinger eller udvikling af generelle standarder skal hjælpe til at gøre investeringer på området mindre risikofyldte for investorer og dermed fremme investeringer.	16. nov. 2022
<u>LIFE-2022-CET-FIN-ROUND:</u> National Finance Roundtables for sustainable energy investments	Adgang til privat finansiering til energieffektivitet og vedvarende energi er fortsat en udfordring for at nå EU's klima- og energimål. Der mangler fælles forståelse af emnet mellem regeringer, det offentlige, det private og i den finansielle sektor. Projekter skal oprette nationale rundborde med fokus på storstilede investeringer i energieffektivitet og vedvarende energi, såsom multilaterale diskussionsfora, der samler de relevante interessenter, herunder lokale og regionale myndigheder, finanssektoren, energitjenestevirksomheder (ESCO'er), boligejere, industrisektoren, byggesektoren og SMV'er, osv.	16. nov. 2022
<u>LIFE-2022-CET-INNOFIN:</u> Innovative financing schemes for sustainable energy investments	Projekter har til formål at etablere innovative finansieringsordninger for investeringer inden for energieffektivitet og vedvarende energi. I lyset af EU's klima- og energimål for 2030 og 2050, er der behov for betydelige private investeringer. Den europæiske grønne aftale sigter mod at mobilisere mindst 1 milliard EUR bæredygtige investeringer i løbet af 10 år. Offentlige finanser kan vise vejen, men private aktører kan sikre omfanget. For at mobilisere tilstrækkelig privat finansiering og øget engagement fra private investorer, er der behov for at etablere og udrulle innovative finansieringsordninger på regionalt/nationalt plan, som kan udvides i stor skala. Disse ordninger skal tilpasses de særlige forhold ved investeringer i bæredygtig energi - og især til de særlige forhold ved investeringsprofiler inden for energieffektivitet - og skal tilpasses relevant EU-politik og -lovgivning for bæredygtige investeringer i overensstemmelse med den nye EU-taksonomi.	16. nov. 2022
Supporting the development of local and regional investment projects		
<u>LIFE-2022-CET-HO-MERENO:</u> Integrated Home	Renoveringer i private boliger går for langsomt i EU grundet de mange barrierer, der afskrækker boligejere fra at tage investeringsbeslutninger i energirenovering. Det skyldes bl.a., at udbudsmarkedet er fragmenteret og	16. nov. 2022

Renovation Services	<p>sammensat af et utal af mikro- og småvirksomheder, der for det meste opererer ukoordineret.</p> <p>Projekter skal udvikle koordinerede tiltag, der gør boligrenovering mere enkelt gennem integrerede boligrenoveringstjenester og ved at skabelsen af et EU-praksisfællesskab, der har fokus på energirenoveringer og udskiftning til vedvarende energiløsninger i boligens el samt opvarmning/køling. Projekter skal bidrage til EU's Renovation Wave-strategi, European Green Deal, samt EU's nye REPowerEU-plan, der skal gøre EU fri fra import af olie og gas.</p>	
<u>LIFE-2022-CET-RENOPUB</u> : Setting up facilitation structures to accelerate the renovation wave in the public sector	<p>Projekter skal skabe bedre faciliteringsstrukturer, der kan accelerere renoveringsbølgen i den offentlige sektor. Den offentlige sektor spiller en nøglerolle i energiomstillingen af Europa, så EU kan udfase import af olie og gas og levere på målene i European Green Deal og EU's klimamål. Renovation Wave sigter bl.a. mod at fordoble renoveringshastigheden af bygninger inden 2030, hvilket også kræver massive investeringer i den offentlige bygningsmasse.</p> <p>Især små og mellemstore kommuner har ofte ikke tilstrækkelige ressourcer til at dedikere personale til at udvikle en projektpipeline. Derfor er der behov for faciliteringsstrukturer (f.eks. one-stop-shops eller lignende) på regionalt og nationalt niveau, der kan støtte et større antal offentlige projektivrksættere i at designe og levere ambitiøse renoveringsprojekter i den offentlige sektor i stor skala og udnytte eksisterende løsninger.</p> <p>Der kan trækkes på erfaringer fra de tekniske assistancefaciliteter (ELENA, H2020 PDA, eee-f), der tidligere har demonstreret disse kompetencer hos offentlige projektledere for at bringe bæredygtige energiprojekter til live, nemlig ekspertise inden for tekniske aspekter (energi audits, projektdesign), finansiel teknik (energiydelseskontrakter, blanding af forskellige finansieringskilder) og juridiske aspekter (pooling, indkøb, anvendelse af energiydelseskontrakter).</p>	16. nov. 2022
<u>LIFE-2022-CET-PDA</u> : Project Development Assistance for sustainable energy investments	<p>Project Development Assistance (PDA) tilbyder teknisk bistand til offentlige og private projektudviklere til at levere energieffektivitet og vedvarende energiinvesteringer af ambition og skala. PDA har til formål at støtte projektudviklere i hele EU til at udvikle replikerbare løsninger, der mobiliserer privat kapital, blander offentlig og privat finansiering, opretter langsigtede og skalerbare finansielle instrumenter og samtidig overvinder juridiske og strukturelle barrierer, mens de leverer en yderst ambitiøs bæredygtig energiprojekt pipeline. Projekter forventes at demonstrere en innovativ tilgang, for eksempel i forbindelse med sammenlægning og strukturering af investeringsprojekter, fremme af markedsgrænser eller ændring af organisatoriske og regulatoriske strukturer.</p>	16. nov. 2022
Involving and empowering citizens in the clean energy transition		
<u>LIFE-2022-CET-ENERPOV</u> : Addressing building related interventions in vulnerable districts	<p>Projekter skal afhjælpe energifattigdom ved at adressere boligens dårlige energieffektivitet som en risikofaktor, der forårsager energifattigdom (de to andre er lave indkomster og høje energiforbrug). Bygninger er stadig ansvarlige for 40% af EU's samlede energiforbrug, og mange europæere kæmper for at betale energiregningen.</p> <p>I overensstemmelse med Clean Energy for All Europeans-pakken skal medlemsstaterne gennem deres National Energy and Climate Plans og deres Long-Term Renovation Strategies (LTRS) identificere boliger for mennesker, der er i risiko for energifattigdom og udvikle effektive strategier til at</p>	16. nov. 2022

	renovere disse. Energieffektivitetsdirektivet (2012/27/EU) (EED), som ændret ved direktiv 2018/2002/EU, kræver, at medlemsstaterne tager hensyn til behovet for at reducere energifattigdom. Derudover kræver den reviderede EPBD, at medlemsstaterne målretter den mindst effektive bygningsmasse først ("worst first"-princippet). Samtidig sætter den europæiske grønne pagt sig for at sikre en energiomstilling, der er socialt retfærdig og inkluderende, med Renovation Wave som omdrejningspunkt.	
<u>LIFE-2022-CET-ENER-COM</u> : Developing support mechanisms for energy communities	<p>Projekter skal støtte aktioner, der fremmer samarbejdet mellem lokale/regionale myndigheder og lokale energifællesskaber eller aktioner, der udvikler integrerede tjenester for at lette fremkomsten af lokale energiprojekter. Energifællesskaber kan hjælpe lokale myndigheder med at investere i vedvarende energi og energieffektivitet. Fællesskabsejede projekter kan give borgerne mulighed for at finansiere bæredygtige energiinvesteringer, der giver lokale økonomiske fordele, social samhørighed og andre prioriteter såsom forbedring af boligernes energieffektivitet eller reduktion af energifattigdom. Borgernes deltagelse i vedvarende energiprojekter kan også lette social accept på lokalt plan.</p> <p>Et stigende antal kommuner ønsker at sikre, at flere borgere og lokalsamfund nyder godt af energiomstillingen og spiller en aktiv rolle i den.</p> <p>At sætte energiprojekter i gang kan være komplekst på grund af den lovgivningsmæssige og politiske kontekst (f.eks. ændring af nationale støtteordninger for vedvarende energi, mangel på viden og finansiering, tunge administrative procedurer, osv.). Projekter skal udvikle samarbejdsmodeller for at fremme energifællesskaber og nedbryde de barrierer, der opleves.</p>	16. nov. 2022